

10 ביולי, 2014

לכבוד
מר יהודה וינשטיין
היועץ המשפטי לממשלה
משרד המשפטים
ירושלים
שלום רב,

הנדון: טיפול המשטרה בהסתה והטרדה מאיימת נגד ערבים

1. אנו פונים אליך בבקשה שתנחה את המשטרה למנוע מקבוצות של פורעים לזרות פחד ולפגוע באוטונומיה ובחופש התנועה של ערביות וערבים.

"פרדס חנה 2014. מתחם ביג. כ-50 גברים, ערמות של טסטוסטרון, חולצות של כהנא חי, צועקים בקולי קולות תוך שהם מנופפים את הידיים השריריות מכון כושר שלהם 'מוות לערבים' 'זועבי זונה' ... פחד מוות. פחד מוות. עוצרים בפתח המקדונלד, 'קוהול עוד בלבב פהניאימה' שואגים. עובדים ערבים מבועתים... הילדות שלי מפחדות. אחת בוכה. אחת מתחת לשולחן. אווירת אלימות שלא פגשו מעולם. בחור ובחורה (היא עם רעלה) מפחדים לצאת מהמתחם. עומדים ליד האוטו שלהם ויודעים שאם יעברו באיזור שהמתלהמים חוסמים (היציאה) זה לא יגמר בטוב. עובד אחר מהמסעדה של הסושי רץ אליהם ואומר בערבית - אל תצאו. חכו. בואו שבו כאן. אם רק היתה מורידה את הרעלה היו יכולים לצאת משם. רכב משטרה נסע אחריהם, שאלנו את השוטרים למה לא עוצרים אותם והם ענו לנו שאין להם כוח אדם לעשות את זה." (אורית אור, "כהנא חי בפרדס-חנה" facebook, 5.7.2014).

2. למרבה החלחלה, העדות שלעיל אינה יחידה. בשבוע האחרון היינו עדים למספר לא מבוטל של מקרים, שבהם חבורה של בריונים מתגודדת במקומות שבהם חיים או עובדים ערבים, ומטילה עליהם אימה באמצעות קריאות רמות וקצובות של "מוות לערבים" וכיוצא באלו דברי שטנה והסתה גזעניים. פעמים רבות זוהי רק ההקדמה להשתוללות ולתקיפה פיסית של ערבים או מי שנראים כערבים בעיני הפורעים. כך היה בשבוע החולף בירושלים, **בנצרת עלית**, במרכז המסחרי **בפרדס חנה**, בצומת **עירון** ובמקומות נוספים.

3. מטרתן המוצהרת של פעולות אלו היא לזרוע אימה ופחד בקרב ערבים ולהרחיקם מהמרחב הציבורי. וזו גם תוצאתן הבלתי נמנעת: הערבים שעובדים או עוברים בסמוך נאלצים להימלט ולהסתתר מאימת הפורעים, וחוששים מלהראות את פניהם ומלהיחשף כערבים. בחלק מהמקרים שלהוב היצרים אף הוביל לתקיפה פיזית. לפי עדויות שקיבלנו ולפי תיעוד מצולם שפורסם ברשתות החברתיות ובתקשורת, כוחות משטרה מלווים את הבריונים, ורק כאשר הדברים מגיעים לכדי תקיפה פיזית של ממש, מתערבים השוטרים כדי להגן על המותקף ולהפריד בין הצדדים – אך לא מעבר לכך.

4. עמדתנו בדבר חופש הביטוי ידועה, ובדרך כלל אנו פונים אליכם כאשר המשטרה חוטאת לחובתה להגן על מפגינים ולהבטיח את יכולתם להביע אפילו דעות מסוכנות, מרגיזות וסוטות, אשר הציבור סולד מהן ושונא אותן (בג"ץ 399/85 כהנא נ' הוועד המנהל של רשות השידור, פ"ד מא (3) 255, 279). יתר על כן, גם אם בהפגנה נשמעות קריאות שעשויות להתפרש כהסתה לאלימות או לגזענות עדיין לא די בחשד או חשש לביצוע עבירה כאמור כדי להצדיק את פיזור ההפגנה.
5. ואולם האירועים מהסוג שתיארנו לעיל, גם אם חלקם החל כהפגנה, אינם מתמצים בפגיעה ברגשות וגם לא בחשש לפגיעה בשלום הציבור או לקיפוח והשפלה. מדובר בפורעים שמטילים את חיתתם על בני קבוצת המיעוט שנמצאים באזור, וששוללים מהם את הבחירה החופשית ואת חופש התנועה באמצעות איום בפגיעה בהם שלא כדיון. העובדת במרכול ועובר האורח אינם יכולים שלא לחוש בסכנה הברורה והמיידית שמשקפת לחייהם ולשלמות גופם בשל היותם ערבים (או דומים לערבים) והם אנוסים להסתתר ולהדיר רגליהם ממקום העבודה, ממרכז הקניות ומהרחוב.
6. במצבים מעין אלה תפקיד המשטרה הוא לא לאפשר את היווצרות האווירה המאיימת והמשלהבת, עוד לפני שהדברים מתדרדרים לכדי תקיפה פיזית של ממש, מה גם שאז כבר עלול להיות מאוחר מדי וידם של השוטרים תקצר מלהושיע ולהגן.
7. אנו מתקשים לדמיין מצב שבו קבוצת גברתנים ערבים תשוטט בעיר, שבה מתגוררים ועובדים יהודים (כמו יפו למשל), תצעק קריאות רמות של "מוות ליהודים", והמשטרה תעניק לה ליווי כל עוד שלא החלה בתקיפה פיזית של יהודים. התנהלות שונה במקרה של פרעות בערבים יוצרת מראית עין של חסות משטרתית ואף מסיבה זו ראוי להימנע מכך.
8. נבקשך אפוא, להנחות את המשטרה להתערב במקרים כמתואר לעיל: למנוע מפורעים לסלק, להדיר ולזרות מורא על ערביות וערבים במרחב הציבורי.

בכבוד רב ובברכה,

אבנר פינצ'וק, עו"ד

העתקים:

חה"כ יצחק אהרונוביץ', השר לביטחון פנים
 רב ניצב יוחנן דנינו, מפכ"ל משטרת ישראל